

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7201/2021
16.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Катарине Манојловић Андрић и Гордане Џакула, чланова већа, у парници тужиоца ЈКП „Обједињена наплата“ из Ниша, чији је пуномоћник Јелена Митић адвокат из Ниша, против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Катарина Динић Богдановић адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Нишу Гж 1665/20 од 09.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 16.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Нишу Гж 1665/20 од 09.06.2021. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Нишу Гж 1665/20 од 09.06.2021. године у усвајајућем делу првог става изреке тако што **СЕ ОДБИЈА** тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена на исплату накнаде за коришћење грађевинског земљишта у износу од 12.770,00 динара, накнаде за еко таксу у износу од 2.922,00 динара и накнаде за етажно одржавање у износу од 16.739,00 динара са законском затезном каматом на ове износе од 07.03.2016. године до исплате.

У преосталом делу ревизија тужене, изјављена против пресуде Вишег суда у Нишу Гж 1665/20 од 09.06.2021. године, **ОДБИЈА СЕ** као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 5228/19 од 26.05.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да исплати тужиоцу накнаду за коришћење грађевинског земљишта у износу од 12.770,00 динара и накнаду за еко таксу у износу од 2.922,00 динара са законском затезном каматом на ове износе почев од 07.03.2016. године до исплате, а одбијен је тужбени захтев у делу којим је тражио да се тужена обавезе на исплату накнаде ЈКП „Обједињена наплата“ Ниш у износу од 2.218,00 динара, накнаде за етажно одржавање у износу од 16.739,00 динара, накнаде за сакупљање отпада у износу од 82.675,00 динара и накнаде за одлагање комуналног отпада у износу од 1.490,00 динара са законском затезном каматом на ове износе почев од 07.03.2016. године до исплате, а на име неизмирене уговорне обавезе закључно са новембром 2014. године по уговору бр. .../.../... од 30.12.2014. године. Ставом другим изреке, одбијен је противтужбени захтев којим је тужена тражила да се

утврди да је уговор закључен између тужиоца и ББ дана 30.12.2014. године, бр. .../...-... ништав и да се поништи бланко меница серије ... потписана од стране тужене и предата тужиоцу дана 30.12.2014. године као обезбеђење из уговора. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 65.964,00 динара у року од осам дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Вишег суда у Нишу Гж 1665/20 од 09.06.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојена жалба тужиоца и преиначена пресуда Основног суда у Нишу П 5228/19 од 26.05.2020. године у првом ставу изреке, тако што је делимично усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да исплати тужиоцу накнаду за коришћење грађевинског земљишта у износу од 12.770,00 динара, накнаду за еко таксу у износу од 2.922,00 динара и накнаду за етажно одржавање у износу од 16.739,00 динара са законском затезном каматом на ове износе почев од 07.03.2016. године до исплате, а одбијен део тужбеног захтева којим је тужилац тражио да се тужена обавезе на исплату накнаде ЈКП „Обједињена наплата“ Ниш у износу од 2.218,00 динара, накнаде за сакупљање отпада у износу од 82.675,00 динара и накнаде за одлагање комуналног отпада у износу од 1.490,00 динара са законском затезном каматом на ове износе од 07.03.2016. године до исплате, а на име неизмирене уговорне обавезе закључно са новембром 2014. године, на основу закљученог уговора бр. .../.../... од 30.12.2014. године. Ставом другим изреке, делимично је одбијена жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П 5228/19 од 26.05.2020. године у другом ставу изреке. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка, садржано у трећем ставу изреке пресуде Основног суда у Нишу П 5228/19 од 26.05.2020. године, тако што је обавезана тужена да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 21.988,00 динара у року од осам дана од дана пријема пресуде. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног парничног поступка. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је, на основу члана 404. ЗПП, благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

По оцени Врховног касационог суда, у овом спору има места одлучивању о ревизији тужене ради тумачења права на којем су нижестепени судови засновали одлуку о новчаној обавези тужене.

Из тог разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и ББ као дужник закључили су 30.12.2014. године уговор о признању дуга и његовој отплати на рате. Уговором је предвиђена обавеза дужника да дуг, који до дана закључења тог уговора износи 117.064,00 динара, исплати повериоцу у 60 месечних рата. Уговор је потписала тужена,

као и меницу издату као средство обезбеђења уговорних обавеза. Тужена није имала овлашћење дужника ББ за закључење тог уговора. Тужилац је 07.12.2015. године позвао тужену да изврши све обавезе из уговора од 30.12.2014. године и неизмирени део редовног дуга у износу од 6.795,00 динара, а 24.02.2016. године поднео је против тужене предлог за извршење на основу веродостојне исправе - извода из пословних књига. Поднетим предлогом тражио је извршење ради наплате новчаног потраживања из наведеног уговора и дуга насталог након његовог закључења, у периоду од децембра 2014. године до септембра 2015. године.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев - у делу потраживања накнаде за коришћење грађевинског земљишта и накнаде за еко таксу, а у преосталом делу је тужбени захтев одбио. Такву одлуку суд је донео применом правила о застарелости потраживања, сматрајући да је тужена потписивањем уговора од 30.12.2014. године преузела дуг ББ у смислу члана 446. Закона о облигационим односима и на тај начин постала пасивно легитимисана у овом спору.

Другостепени суд је, одлучујући о жалбама странака, делимично усвојио жалбу тужиоца а жалбу тужене одбио у погледу одлуке о главној ствари из противтужбе. По становишту тог суда, тужена је потписивањем уговора од 30.12.2014. године приступила дугу ББ, за шта јој није била потребна његова сагласност.

Основано се ревизијом тужене указује да су нижестепени судови погрешно применили одредбе чланова 446. и 451. Закона о облигационим односима, на којима су засновали своје закључке о њеној пасивној легитимацији као потписника уговора од 30.12.2014. године и преузимаоца дуга, односно лица које је приступило дугу дужника.

По становишту ревизијског суда, означени уговор није ни уговор о преузимању дуга из члана 446. Закона о облигационим односима, нити уговор о приступању дугу из члана 451. тог закона. Преузимање дуга врши се уговором између дужника и преузимаоца, на који је пристао поверилац. У овом случају то би значило да уговор закључују дужник ББ и тужена, а такав уговор између њих није закључен. Уговор о приступању дугу закључује се између повериоца и трећег лица којим се оно обавезује да ће исплатити његово потраживање од дужника и којим оно ступа у обавезу поред дужника. Уговор од 30.12.2014. године није закључен између повериоца (тужиоца) и трећег лица (тужене), већ између повериоца и дужника ББ, а околност да је уговор за дужника потписала тужена не значи да је тако приступила његовом дугу.

Следствено изложеном, правни однос из којег потиче спорно новчано потраживање постоји између тужиоца и ББ. Уговором од 30.12.2014. године тужена није преузела дуг ББ, нити је тим уговором она приступила његовом дугу. Због тога тужена није пасивно легитимисана у овом спору, јер дужничко-поверилачки однос постоји између тужиоца и ББ. Тужила је у том односу треће лице, али без својства преузимаоца дуга или лица које је дугу приступило.

Међутим, нису основани наводи ревизије да је материјално право погрешно примењено при одлучивању о ништавости уговора од 30.12.2014. године и бланко менице. Дужник из тог уговора, који је тужена потписала без његовог овлашћења, исти није одобрио тако да се сматра да уговор није ни закључен (члан 88. став 3. Закона о облигационим односима). Не може се основано тражити утврђење ништавости уговора

за који се сматра да није ни закључен, а тужена није доказала своју тврдњу да бланко меницу није потписала.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом, а на основу члана 414. став 1. тог закона, као у трећем ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић